Розв’яжи свою проблему з усмішкою

Моя адреса мандрує інтернетом без валізи

Як з’ясувати, де з’являються ваші особисті дані, та обмежити їхню публічну доступність

Max Paradox

Моя адреса мандрує інтернетом без валізи

Як з’ясувати, де з’являються ваші особисті дані, та обмежити їхню публічну доступність

Max Paradox

Rozwiąż swój problem z przymrużeniem oka

ISBN: 9788384905234

ALL-IN Rafał Płonkowski

ЗМІСТ

INTRO 5

Розділ 1 - Твої дані ведуть активніше світське життя, ніж ти 11

Розділ 2 - Хто роздав мої дані й чому ніхто не запитав? 19

Розділ 3 - Найбільші помилки в захисті приватності, або Як самому стати інформатором про себе 28

Розділ 4 - Чарівних кнопок не існує, а інтернет не знає, що таке гумка 37

Розділ 5 - Цифровий безлад, або Як знайти голку в копиці власних даних 46

Розділ 6 - Мертві облікові записи продовжують жити, або Цифрові привиди минулих років 55

Розділ 7 - Родина, друзі та інші неофіційні речники твого життя 66

Розділ 8 - Налаштування за замовчуванням, або Приватність, захована за трьома меню 75

Розділ 9 - Операція «Знайди мене раніше, ніж це зробить хтось інший» 85

Розділ 10 - Чемно прошу зникнути, або Як написати ефективну вимогу про видалення даних 95

Розділ 11 - Пошукова система не є власником твоєї адреси, але може перестати її рекламувати 105

Розділ 12 - Реєстри, каталоги та офіційні документи, або Коли приватність зустрічається з печаткою 113

Розділ 13 - Фабрики цифрових візитівок, або Як виписатися з каталогу, до якого ти ніколи не записувався.....124

Розділ 14 - Нова адреса, нові правила, або Як не розсипати дані одразу після генерального прибирання.....134

Розділ 15 - Адміністратор зник, сервер мовчить, а твоя адреса досі висить 143

Розділ 16 - Коли адреса стає зброєю, а приватність перестає бути звичайним налаштуванням.....153

Розділ 17 - Не все можна видалити, або Мистецтво перемагати, не стираючи весь інтернет 163

Розділ 18 - Приватність після генерального прибирання, або Як не повернутися до початкової точки 173

Розділ 19 - Тривога без сирени, або Як розпізнати, що твої дані знову вирушили у світ.....183

Розділ 20 - Твоїй адресі не потрібен опікун на повну ставку.....193

INTRO

Уяви, що одного спокійного вечора ти вводиш своє ім'я та прізвище в пошукову систему. Робиш це з цікавості, можливо, від нудьги, а може, тому, що хтось сказав тобі: варто перевірити, що інтернет про нас знає. Ти очікуєш знайти професійний профіль, кілька коментарів і фотографію багаторічної давнини, на якій маєш такий вигляд, ніби перукар мав із тобою особисті рахунки. Натомість серед результатів з'являється твоя адреса. Повна. З назвою вулиці, номером будинку та поштовим індексом. Бракує хіба що інформації, о котрій годині ти зазвичай виходиш по булочки.

Ти дивишся на екран і замислюєшся, хто, власне, дозволив твоїй адресі розпочати міжнародну кар'єру. Адже ти нікуди її не надсилав. Принаймні свідомо. Ти не створював їй облікового запису в соціальних мережах, не купував квитка й точно не бажав, щоб вона виступала перед публікою без нагляду. І все ж ось вона, доступна людям, яких ти не знаєш, не запрошуєш і яким за звичайних обставин не повідомив би навіть номер свого домофона.

Першою реакцією часто буває злість. Другою - паніка. Третьою - ідея негайно видалити себе з усього інтернету, викинути телефон і почати нове життя під вигаданим прізвищем у населеному пункті, якого немає на карті. Проблема в тому, що навіть якби ти оселився в лісі, хтось, найімовірніше, опублікував би твої дані в онлайн-каталозі власників земельних ділянок. Тож замість драматичного переїзду краще зрозуміти, звідки береться ця інформація і що з нею насправді можна зробити.

Адже інтернет - це не одна величезна папка, з якої достатньо витягнути аркуш зі своїм прізвищем. Він радше нагадує величезний житловий квартал, де кожен будинок має власного адміністратора, частина мешканців зберігає копії документів, а деякі вивішують чужу інформацію на дошці оголошень, бо колись вирішили, що мають на це право. Навіть коли одну дошку очистять, така сама інформація може залишитися за три вулиці звідти.

Твоя адреса могла з'явитися в старому оголошенні про продаж, профілі компанії, публічному реєстрі, архіві документів або на сайті, про існування якого ти давно забув. Номер телефону міг потрапити до контактного довідника. Адресу електронної пошти могли опублікувати у зв'язку із заходом, коментарем або професійною діяльністю. Іноді інформація походить із законних, загальнодоступних джерел. Іншим разом її публікація стає наслідком помилки, застарілих налаштувань конфіденційності або дій організації, яка взагалі не повинна була поширювати її в такий спосіб.

Найбільше дратує те, що окрема інформація не завжди здається небезпечною. Саме ім'я? Нічого страшного. Назва населеного пункту? Там же живе безліч людей. Фотографія будинку? Гарний фасад, вітаємо. Лише коли всі ці дрібниці поєднуються, вони починають створювати доволі точний портрет людини. Інтернет уміє складати такі пазли з терпінням пенсіонера, який збирає п'ятитисячний набір із зображенням безхмарного блакитного неба.

Однак це не означає, що кожна публічна згадка про тебе становить загрозу. Це важливе розрізнення, адже без нього дуже легко перетворити розумний захист приватності на нескінченне полювання за власним

прізвищем. Сам факт, що хтось може знайти певну інформацію, зовсім не означає, що хтось збирається використати її проти тебе. Проте існує принципова різниця між свідомим оприлюдненням даних і ситуацією, коли ти навіть не уявляєш, хто їх опублікував, навіщо і як довго планує зберігати.

Саме поверненню цього розуміння й присвячена ця книжка.

Ми не вдаватимемо, ніби існує чарівна кнопка «Видалити мене з інтернету», після натискання якої всі сервери світу чемно забувають твоє ім'я. Якби така кнопка справді працювала, до її винахідника вишикувалася б черга клієнтів аж до Місяця. Натомість ми розглянемо реальні способи пошуку власних даних, визначення місць їхньої публікації, оцінювання ризиків і здійснення дій, які можуть обмежити їхню видимість.

Ти навчишся відрізняти сайт, на якому зберігається інформація, від пошукової системи, яка лише показує шлях до неї. Це розрізнення має величезне значення. Видалення результату пошуку не обов'язково означає видалення даних із першоджерела. Так само видалення інформації з початкового сайту не гарантує, що всі посилання, копії та попередні сліди зникнуть негайно. На практиці іноді доводиться звертатися до адміністратора сайту, іноді - скористатися формою пошукової системи, а іноді - з'ясувати, чи існує правова підстава вимагати обмеження обробки або видалення даних.

Звучить надто бюрократично? Спокійно. Я не збираюся перетворювати цю книжку на інструкцію з користування папкою під назвою «Процедури, додатки та інші причини втрати радості життя». Ідеться про те, щоб ти знав, до кого звернутися, як сформулювати розумне прохання і

що робити, якщо перша відповідь звучатиме приблизно так: «Дякуємо за ваше повідомлення, але ні».

Важливою частиною нашої роботи стане також визначення пріоритетів. Не вся інформація потребує однаково термінової реакції. Публічний номер телефону, який використовується для роботи, має зовсім інший характер, ніж приватна адреса проживання разом із даними членів родини. Застарілий запис на маловідомому сайті може мати інше значення, ніж результат, що з'являється на першій сторінці пошукової системи після введення твого прізвища. Ми оцінюватимемо не лише те, що видно, а й те, хто може отримати доступ до цієї інформації, у якому контексті її опубліковано та які реальні наслідки це може спричинити.

Видалити вдасться не все. Деякі дані залишаються публічними через вимоги законодавства, обов'язки щодо ведення реєстрів або законні інтереси інших сторін. Іноді вимогу відхилять, оскільки немає підстав для її задоволення. Іншим разом інформація зникне з одного сайту, але залишиться доступною деінде. Це не привід здаватися. Навіть зменшення легкості, з якою можна знайти приватну інформацію, може бути корисним, хоча й не призведе до повного зникнення цифрових слідів.

Ми також придивимося до звичок, які несвідомо підвищують нашу видимість. Трапляється, що людина три години шукає спосіб видалити адресу з довідника, а потім публікує фотографію посилки з чітко видимою адресною етикеткою. Або старанно приховує номер телефону, залишаючи його у відкритому оголошенні шестирічної давнини. Мета не в тому, щоб дорікати за такі помилки. Важливо зрозуміти, що приватність є

результатом багатьох дрібних рішень, а не одноразового акту цифрового героїзму.

Звісно, ми використовуватимемо законні та безпечні методи. Не потрібно зламувати бази даних, купувати сумнівні звіти чи передавати документ, що посвідчує особу, першому-ліпшому сайту, який обіцяє видалити все за п’ять хвилин. Парадоксально, але необережна спроба захистити приватність може призвести до розкриття ще більшої кількості інформації. Саме тому перевірка надійності ресурсу, до якого ти звертаєшся з проханням про видалення даних, буде не менш важливою, ніж пошук самих даних.

Ця книжка не замінює індивідуальної юридичної консультації чи допомоги фахівця з безпеки. Якщо розкриття даних супроводжується погрозами, переслідуванням, видаванням себе за тебе або безпосередньою небезпекою, ситуація може вимагати термінових дій, що виходять далеко за межі звичайного впорядкування результатів пошуку. В інших випадках зазвичай розумніше діяти методично, ніж надсилати тридцять однакових повідомлень, написаних ВЕЛИКИМИ ЛІТЕРАМИ.

Для початку достатньо змінити спосіб мислення. Замість запитувати: «Як зникнути з інтернету?», запитай: «Яка інформація про мене є загальнодоступною, звідки вона походить і на що я реально можу вплинути?». Перше запитання зазвичай веде до розчарування. Друге дозволяє розпочати конкретні дії, перевірити їхні результати й усвідомлено вирішити, чим варто зайнятися насамперед.

Твоїй адресі зовсім не обов’язково отримувати паспорт, власний сайт чи ще один сезон туристичного

серіалу. Можливо, ти не зможеш відновити контроль над кожною її появою, але цілком здатен значно краще зрозуміти її цифровий маршрут і скоротити кількість непотрібних зупинок.

А це вже доволі непоганий початок. Особливо якщо цього разу подорож організовуєш ти.

Розділ 1 - Твої дані ведуть активніше світське життя, ніж ти

Якби твої персональні дані мали власний календар, у ньому, найімовірніше, не залишилося б жодного вільного дня. У понеділок вони з'являються в каталозі компаній, у вівторок навідуються до архівного оголошення, у середу потрапляють у пошукову систему, а в четвер хтось знаходить їх на сайті, назву якого ти навіть не здатен вимовити. Тим часом ти спокійно сидиш удома, переконаний, що раз уже три роки не оновлював жодного публічного профілю, інтернет, мабуть, устиг про тебе забути. На жаль, інтернет - не знайомий, який перестає телефонувати після кількох пропущених викликів. Він радше нагадує архіваріуса, одержимого зберіганням усього, що бодай раз потрапило йому до рук.

Однак почнімо з важливого розрізнення. Те, що твої дані десь існують, зовсім не означає, що вони загальнодоступні. Інтернет-магазин може зберігати адресу доставки в системі замовлень, банк може знати твої ідентифікаційні дані, а медичний заклад - володіти інформацією про здоров'я. Саме зберігання таких відомостей, за умови належного захисту та дотримання законодавства, не тотожне їхньому розкриттю кожному відвідувачу сайту. Проблема починається тоді, коли інформація виходить за межі очікуваного кола отримувачів або з'являється там, де доступ до неї значно простіший, ніж ти припускав.

Уяви Анну, яка кілька років тому мала невеликий власний бізнес. Реєструючи підприємницьку діяльність,

вона вказала пов’язану з нею адресу, яка водночас була адресою її проживання. Згодом Анна припинила діяльність, змінила роботу й перестала цікавитися старими записами. Одного дня знайомий повідомляє їй, що після пошуку її прізвища можна знайти назву вулиці та номер будинку. Анна здивована, адже вважає цю інформацію приватною. Однак інтернет має власне визначення слова «давно». Для нього п’ять років - це щонайбільше достатній час, щоб змінити вигляд головної сторінки.

У такій ситуації легко сплутати три окремі явища: існування даних у певному джерелі, їхню доступність для сторонніх осіб і видимість у результатах пошуку. Інформація може бути загальнодоступною, але складною для знаходження. А може миттєво з’являтися в пошуковій системі, хоча походить із документа, опублікованого багато років тому. Кожна із цих ситуацій потребує іншого підходу. Якщо не з’ясувати, з якою саме ти маєш справу, можна провести цілий вечір у боротьбі не з тим противником.

Що насправді входить до твого цифрового сліду?

Більшість людей, почувши словосполучення «персональні дані», уявляють ім’я, прізвище, адресу й номер телефону. Це цілком розумний початок, але перелік значно довший. Персональні дані - це інформація, що стосується ідентифікованої фізичної особи або особи, яку можна ідентифікувати, зокрема опосередковано. За певних обставин до них можуть належати інтернет-ідентифікатори, відомості про місцеперебування чи сукупність деталей, які лише після поєднання дозволяють визначити конкретну людину.

На практиці це означає, що твоя присутність в інтернеті складається з інформації різного ступеня впізнаваності. Електронна адреса, яка містить прізвище, може безпосередньо вказувати на власника. Псевдонім, який використовується лише в одній грі, необов'язково розкриває особу, доки його не пов'яжуть з іншими профілями. Фотографія будинку сама собою може не мати особливого значення, але якщо поруч зазначені повне прізвище та номер будинку, ситуація виглядає інакше. Інтернет напрочуд добре вміє поєднувати фрагменти, автори яких ніколи не планували збирати їх докупи.

Варто також пам'ятати, що цифровий слід виникає не лише тоді, коли ти сам щось публікуєш. Інформація може надходити від інших людей, організацій або установ. Хтось позначить тебе на фотографії, розмістить список учасників заходу, опублікує документ із твоїм прізвищем або залишить запис у каталозі. Деякі такі публікації обґрунтовані й законні, інші можуть бути зайвими або проблематичними. Те, що в момент публікації ти не сидів за комп'ютером, не зупиняє всього процесу. Даним, на жаль, не потрібна нотаріально засвідчена довіреність, щоб опинитися на чужому сайті.

Це також не означає, що всі мають однаковий цифровий слід. Людина, яка веде підприємницьку діяльність, може фігурувати в реєстрах і галузевих каталогах. Хтось, хто активно бере участь у роботі місцевих організацій, може згадуватися в повідомленнях і звітах. Інша людина залишить більше інформації через відкриті профілі в соціальних мережах. Кожен випадок має власну історію, тому універсальний перелік сайтів, із

яких потрібно видалити себе, швидко виявляється менш корисним, ніж уміння розпізнавати джерела інформації.

Існує також різниця між актуальною та історичною інформацією. Старий номер телефону може вже не належати тобі, але досі з'являтися поруч із твоїм прізвищем. Давня адреса може вести до квартири, у якій уже багато років мешкає хтось інший. Такі дані іноді створюють проблеми не тому, що точно описують твоє теперішнє життя, а тому, що можуть вводити інших в оману. Інтернет не завжди розуміє, що життя людини змінюється швидше, ніж вміст каталогу, який востаннє оновлювали під час презентації давно забутого телефону.

Перша зустріч із власним прізвищем

Найпростіший аудит почни зі звичайної пошукової системи, не створюючи облікових записів у випадкових сервісах, які обіцяють повний звіт про твою особу. Введи ім'я та прізвище в лапках, а потім переглянь результати. Лапки можуть допомогти знайти точну фразу, хоча робота пошукових операторів залежить від конкретної системи. Якщо прізвище поширене, додай назву населеного пункту, колишньої компанії або іншу відому тобі деталь. Не намагайся відразу обшукати весь інтернет. Перша мета - з'ясувати, яку інформацію можна знайти за допомогою простих, природних запитів.

Чому це важливо? Тому що саме так може шукати інформацію людина, яка знає твоє прізвище. Їй не потрібні спеціалізовані програми чи навички з фільмів про шпигунів. Достатньо кількох слів і трохи терпіння. Однак якщо результат стосується людини з таким самим прізвищем, не приписуй його автоматично собі. У Польщі достатньо Ковальських, Новаків і Вишневських, щоб

випадкова плутанина перетворилася на окремий національний вид спорту.

Переглядаючи результати, звертай увагу на деталі, які дозволяють підтвердити особу. Це може бути попереднє місце роботи, назва населеного пункту, зв'язок з організацією або знайома тобі адреса. Якщо таких елементів немає, залиш результат неперевіреним. Краще мати у списку один пункт зі знаком питання, ніж починати листування з адміністратором сайту з вимогою видалити дані людини, єдина провина якої полягає в тому, що вона має таке саме прізвище.

Перевіряй також фрагменти тексту, які відображаються під результатами пошуку. Іноді пошукова система показує в них адресу або номер телефону, хоча після відкриття сторінки знайти ці відомості складно. Фрагмент може походити з попереднього індексування або з частини сторінки, яку не видно з першого погляду. Проте не вважай короткий опис достатнім доказом актуального стану сайту. Відкрий результат, перевір його вміст і запиши, що справді можна побачити.

Гарна ідея - вести простий журнал знахідок. Достатньо документа або електронної таблиці з адресою сторінки, типом знайдених даних, датою перевірки та короткою інформацією про контекст публікації. Запиши також, чи інформація міститься безпосередньо на сторінці, чи лише в описі пошукової системи. Такий журнал не повинен нагадувати документацію розслідування міжнародного агентства. Його головне завдання - запобігти ситуації, коли через тиждень ти знову шукаєш той самий сайт, бо пам'ятаєш, що він був «десь між каталогом компаній і дивною сторінкою із зеленим логотипом».

Якщо робиш знімки екрана, зберігай їх розумно. Адже вони містять саме ту інформацію, видимість якої ти намагаєшся обмежити. Не розміщуй їх без потреби у відкритих папках і не надсилай випадковим людям. Захищеної локальної папки або надійного місця зберігання часто цілком достатньо. Було б кумедно, якби документування витоку даних призвело до публікації ще однієї їхньої копії, але виключно з погляду людини, яка пише комедію.

Видимість не завжди означає загрозу

Після першого перегляду ти можеш виявити з десяток результатів, які так чи інакше стосуються тебе. Природна реакція: «Видалити все!». Однак перш ніж розпочинати цифрове генеральне прибирання, варто замислитися, яка інформація справді має значення. Публічна стаття, у якій твоє прізвище згадується серед учасників заходу, - зовсім інша ситуація, ніж сторінка з актуальною приватною адресою та номером телефону. Обидві публікації можуть бути легкодоступними, але їхні наслідки необов'язково порівнювані.

Практичне оцінювання починається з трьох запитань. Наскільки точною є інформація? Наскільки легко пов'язати її саме з тобою? Що потенційно може зробити людина, яка її знайде? Повна домашня адреса вказує на конкретне місце. Лише назва міста проживання значно менш точна. Номер телефону може полегшувати небажані контакти. Старий псевдонім, який ніхто не пов'язує з твоєю особою, може мати невелике значення, якщо тільки через нього не можна дістатися до інших даних.

Не потрібно присвоювати кожному пункту математичний показник ризику. Достатньо розділити

знахідки на ті, що потребують термінової уваги, ті, які варто перевірити пізніше, і ті, що наразі не виправдовують жодних дій. Якщо виявиш актуальну домашню адресу разом з інформацією, яка може сприяти переслідуванню або видаванню себе за тебе, справа може потребувати швидкої реакції. Якщо ж знайдеш підпис під фотографією зі старої конференції, можеш спокійно спершу випити чаю.

Варто також відокремлювати дискомфорт від конкретної загрози. Ти маєш право не бажати надмірної видимості своїх даних, навіть якщо жодного зловживання ще не сталося. Водночас не кожна небажана публікація є незаконною і не кожну можна видалити на вимогу. Оцінка обґрунтованості такої вимоги залежить, зокрема, від джерела інформації, мети її обробки та чинного законодавства. У складніших ситуаціях може бути корисною консультація фахівця із захисту персональних даних.

Перший аудит повинен завершитися не відчуттям поразки, а впорядкованими знаннями. Навіть якщо ти виявиш більше інформації, ніж очікував, сам факт її знаходження дає можливість діяти свідомо. Раніше ці відомості могли існувати поза твоєю увагою. Тепер ти знаєш принаймні частину місць, де вони з’являються, і можеш оцінити їхнє значення.

Однак не намагайся перетворити один вечір на нескінченне розслідування. Встанови розумний час для пошуків, запиши результати й заверши роботу. Пошукова система завжди матиме наступну сторінку результатів, ще один варіант запиту та ще одне посилання, яке натякатиме, що, можливо, саме там приховано щось важливе. Якщо дозволиш їй вирішувати, коли завдання

завершено, то швидше заміниш комп’ютер, ніж закриєш усі вкладки.

Найважливіший результат першої перевірки простий: ти перестаєш сприймати свою присутність в інтернеті як одну загадкову сукупність. Ти бачиш конкретну інформацію, конкретні джерела та різні рівні доступності. Завдяки цьому можеш відрізнити справжню проблему від самого факту, що інтернет пам’ятає твоє прізвище.

Твої дані й надалі можуть вести надзвичайно активне світське життя. Принаймні тепер ти знаєш, на які вечірки їх запросили без твого відома.

Розділ 2 - Хто роздав мої дані й чому ніхто не запитав?

У певний момент майже кожна людина, яка намагається впорядкувати свою приватність, доходить схожого висновку: «Але ж я ніколи не публікував цієї інформації». Це твердження може бути правдивим, проте воно не розгадує загадки. Дані можуть потрапляти до нових місць без жодної додаткової публікації з твого боку, а їхня присутність не завжди є наслідком однієї події, яку легко визначити. Іноді це нагадує історію сімейного рецепта, який передали п'ятьом людям, потім кожен змінив інгредієнти, а через кілька років уже ніхто не пам'ятає, звідки взагалі взялася ця страва. Різниця лише в тому, що рецепт сирника рідко містить чиюсь домашню адресу.

Уявімо Марека, який кілька років тому виставив автомобіль на продаж. В оголошенні він зазначив номер телефону, населений пункт та ім'я. Автомобіль продав, термін дії оголошення закінчився, і Марек вирішив, що справу закрито. Однак через деякий час він знаходить сайт, на якому представлені архівні пропозиції. Там досі є фотографії автомобіля та його колишній контактний номер. Поки що невідомо, чи інформацію скопіювали відповідно до умов початкового сервісу, чи опублікували з порушенням певних правил. Проте відомо, що завершення терміну дії оголошення не призвело автоматично до зникнення всіх його копій.

Такі ситуації показують важливу особливість цифрового обігу інформації: початкове джерело й теперішнє місце публікації необов'язково збігаються.

Дані, передані одному суб’єкту, згодом можуть бути оприлюднені, проіндексовані, заархівовані або скопійовані іншим. Кожен із цих процесів має власні причини та правові обмеження. Тому запитання «Хто опублікував мої дані?» варто розділити на два точніші: де вони з’явилися вперше та хто зараз відповідає за їхнє оприлюднення?

Шлях від форми до каталогу

Пригадай останню онлайн-форму, яку ти заповнював. Найімовірніше, хотів щось замовити, забронювати послугу або створити обліковий запис. Ти надавав інформацію, оскільки вона була потрібна для конкретної дії. У певний момент могла з’явитися інформація про обробку персональних даних, правила користування або набір згод. Якщо форма була особливо амбітною, документація мала таку довжину, що її можна було використати як підкладку під хиткий стіл.

Не всі процеси обробки персональних даних потребують згоди. Законодавство про захист даних передбачає різні правові підстави, зокрема виконання договору, юридичний обов’язок або, за певних умов, законний інтерес. Однак надання адреси для доставки не означає автоматичного дозволу публічно розмістити її в каталозі. Мета обробки має значення, так само як обсяг інформації та коло осіб, яким її розкривають.

На практиці багато непорозумінь виникає саме через змішування цілей. Підприємець міг зазначити адресу у зв’язку з веденням діяльності, а потім побачити її на сайті, який збирає загальнодоступну інформацію про компанії. Людина, яка зареєструвалася на захід, пізніше могла знайти своє прізвище у відкритому списку учасників. Хтось інший надіслав документ організатору, а документ

розмістили на сайті разом із даними, публікувати які не було необхідності. Кожна ситуація потребує окремого оцінювання. Недостатньо просто сказати, що колись інформацію було передано добровільно.

Особливо цікавою категорією є сайти, які збирають дані з різних публічних джерел. Вони можуть показувати інформацію про підприємства, людей, які обіймають певні посади, або старі оголошення. Сам факт використання публічного джерела не означає автоматично, що будь-яка подальша обробка є правомірною. Значення мають, зокрема, правова підстава, мета, обсяг та актуальність даних. Водночас не можна припускати, що кожен сайт, який агрегує інформацію, діє незаконно лише тому, що ти не пам'ятаєш жодного контакту з його адміністратором.

Подумай про це як про різницю між бібліотекою та людиною, яка переписує книжки й роздає їх перехожим. Той факт, що бібліотека надає доступ до примірника, не дає будь-кому необмеженого права використовувати його будь-яким способом. У випадку персональних даних правила, звісно, відрізняються від авторського права, але сама логіка залишається корисною: доступність інформації та свобода її подальшого використання - це дві окремі речі.

Хто насправді відповідає за публікацію?

Коли ти виявляєш небажаний запис, цілком природно спрямовуєш претензії до сайту, на якому його бачиш. Іноді це правильний адресат. Іншим разом сайт лише відображає матеріал, що походить з іншого сервісу, або документ, опублікований певною організацією. Розуміння цих зв'язків дозволяє уникнути надсилання вимог